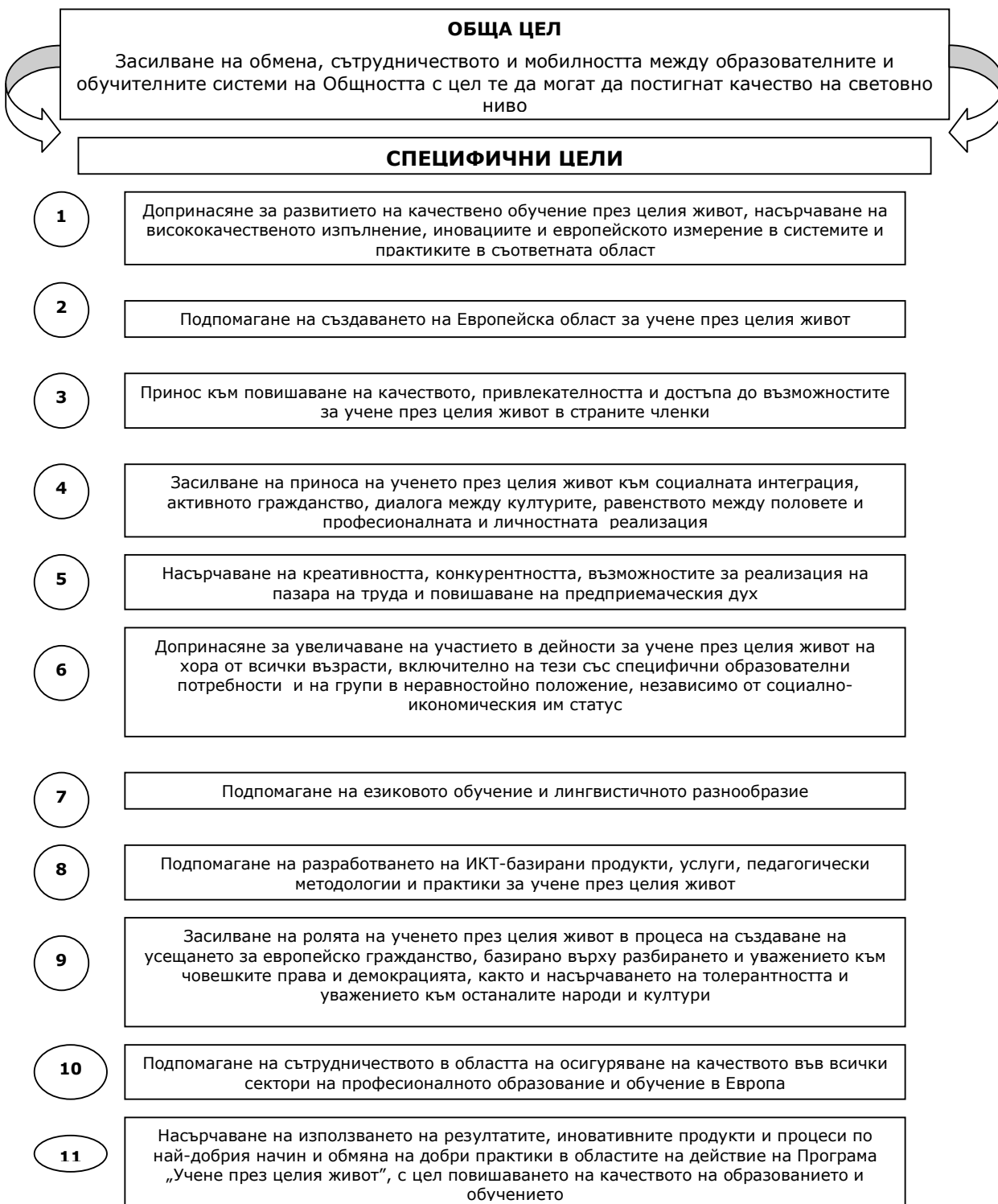

Проектите по Програма "Учене през целия живот" трябва да допринасят за постигане на следните цели:

От кандидатите ще се изисква да посочат във формуляра за кандидатстване на кои от горепосочените цели отговаря тяхната кандидатура.

Всяка секторна програма също има своите специфични цели, за постигането на които трябва да допринесе съответната кандидатура. Тези цели са описани в информацията за съответната секторна програма.

Освен това, както е посочено в Член 12 на Решението за създаване на Програма „Учене през целия живот“, тя трябва да способства и за хоризонталната политика на Общността, по-специално като:

- (a) Способства за утвърждаването на важната роля на културното и езиковото разнообразие в Европа, както и на нуждата за борба с расизма, предрасъдъците и ксенофобията;
- (b) Създава подходящи условия за обучаващите се със специфични потребности, в частност – чрез подпомагане на тяхната интеграция в процесите на образование и обучение;
- (c) Съдейства за равнопоставеността на половете и за борбата с всички форми на дискриминация, базирана на полова, расова, религиозна или етническа принадлежност, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Структура на Програма „Учене през целия живот“

Програма „Учене през целия живот“ се състои от:

- **Четири секторни програми**, насочени към:
 - училищното образование (секторна програма „Коменски“)
 - висшето образование (секторна програма „Еразъм“)
 - професионалното образование (секторна програма „Леонардо да Винчи“)
 - образованието за възрастни (секторна програма „Грюндвиг“)
- **Хоризонтална програма**, насочена към различни области (сътрудничество на политическо ниво и иновации в областта на ученето през целия живот, популяризиране на изучаването на чужди езици; разработване на нови ИКТ, разпространение и прилагане на резултатите)
- **Програма „Жан Моне“** в подкрепа на преподавателите, изследователите, ангажираните в процеса на европейската интеграция и работещите в основни европейски институции

ХОРИЗОНТАЛНА ПРОГРАМА

СЪТРУДНИЧЕСТВО И ИНОВАЦИИ НА ПОЛИТИЧЕСКО НИВО

Подкрепя развитието на политиката и сътрудничеството на Европейско ниво в рамките на Програма „Учене през целия живот“, по-специално в светлината на Лисабонската стратегия и програма „Образование и обучение 2010“, както и стратегията от Болоня и Копенхаген и последващите процеси, с цел набиране на **информация и данни в подкрепа на Програмата**, както и с цел проследяване на прогреса в посока постигане на целите на Програмата и идентифициране на области, които представляват интерес.

ЧУЖДОЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ

Цели **популяризиране на изучаването на чужди езици в подкрепа на лингвистичното разнообразие** на страните членки на ЕС. Дейностите от този тип са адресирани към нуждите на **преподавателите и обучаващите се и се отнасят до поне две от секторните програми**. Ако предложението за проект засяга една определена секторна програма, тогава то ще бъде приложено в съответната програма.

СЪЗДАВАНЕ НА ИКТ- БАЗИРАНИ ПРОДУКТИ

Подкрепя създаването на **иновативни, ИКТ-базирани продукти и услуги за целите на Програма „Учене през целия живот“**. Дейностите от този тип отговарят на нуждите на **преподаватели и обучаващи се и се отнасят до поне две от секторните програми**. Ако предложението за проект засяга една определена секторна програма, тогава то ще бъде приложено в съответната програма.

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Цели **признаване, разпространение и приложение на резултатите, постигнати по Програма „Учене през целия живот“**.

цели

СЕКТОРНИ ПРОГРАМИ

ПРОГРАМА КОМЕНСКИ

Тази програма е насочена към нуждите на **преподавателите и учениците от детските градини и училищата, както и към други институции и организации, работещи в сферата на средното образование**, и към **институциите и организациите**, осигуряващи или подкрепящи процеса на образование и обучение.

ПРОГРАМА ЕРАЗЪМ

Тази програма е насочена към нуждите на **преподавателите и студентите от сферата на формалното висше и професионално образование**, независимо от продължителността на обучението или вида квалификация, включително **докторски програми**, а също така и **към институции и организации**, осигуряващи или подкрепящи процеса на образование и обучение.

ПРОГРАМА ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ

Тази програма е насочена към нуждите на **преподавателите и обучаващите се от сферата на професионалното образование и обучение**, както и към **институции и организации**, осигуряващи или подкрепящи процеса на образование и обучение.

ПРОГРАМА ГРЮНДВИГ

Тази програма е насочена към нуждите на **преподавателите и обучаващите се от сферата на образованието за възрастни във всички негови форми**, както и към организации и институции осигуряващи и подкрепящи процеса на образование и обучение.

Цели

ПРОГРАМА ЖАН МОНЕ

ДЕЙНОСТ ЖАН МОНЕ

Еднострани и национални проекти:

- катедри „Жан Моне“, центрове за върхови постижения и преподавателски модули;
- асоциации на професори, други преподаватели в областта на висшето образование и научни работници, специализиращи европейски интеграционни проучвания;
- подпомагане на млади изследователи, специализиращи в областта на европейската интеграция;
- информационни и изследователски дейности, свързани с Общността, с цел да насърчат дискутирането, анализа и познанието, свързани с процеса на европейска интеграция.

Многострани проекти и мрежи (включително създаване на многострани изследователски групи)

ОПЕРАТИВНИ ГРАНТОВЕ, ПОДПОМАГАЩИ ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТИТУЦИИ

ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ

Грантове могат да бъдат отпускани за покриване на определени оперативни и административни разходи на следните **институции, занимаващи се с проблеми от общоевропейски интерес:**

- Колежа на Европа /College of Europe/;
- Европейския университетски институт /European University Institute/;
- Европейския институт по публична администрация /European Institute of Public Administration/;
- Академията по европейско право /Academy of European Law/;
- Европейската агенция за развитие на образоването за хора със специфични потребности /European Agency for Development in Special Needs Education/;
- Международния център за европейско обучение /International Centre for European Training (CIFE)/.

ОПЕРАТИВНИ ГРАНТОВЕ, ПОДПОМАГАЩИ ДРУГИ ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУЦИИ

ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Грантове могат да бъдат отпускани за покриване на определени оперативни и административни разходи на **европейски институции и асоциации, активно работещи в сферата на образоването и обучението.**

Дейности по Програма „Учене през целия живот“

По Програмата се финансират следните дейности:

- мобилност
- двустранни и многостранни партньорства
- многостранни проекти
- многостранни мрежи
- едностранни и национални проекти
- наблюдение и анализ
- оперативни грантове
- съпътстващи мерки

Страни участнички в Програма „Учене през целия живот“

Програмата „Учене през целия живот“ е открита за участие към следните страни:

- **27-те страни членки на ЕС** (Австрия, Белгия, България, Великобритания, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Холандия, Чехия, Швеция)
- Исландия, Лихтенщайн, Норвегия
- Турция

Програмата «**Жан Моне**» (ключова дейност 1 на Програмата «Жан Моне»¹) е отворена за висши училища и асоциации във всички страни, участващи в Програма „Учене през целия живот“, както и към всяка трета страна. Участващите институции и асоциации от трети страни трябва да изпълнят всички задължения и изисквания, заложен в Решението за Програмата по отношение на институции и асоциации от страните от ЕС. Моля, обърнете се към Интернет страницата на Европейската комисия за повече информация.

Програма „Учене през целия живот“ ще бъде отворена **в предстоящите години** за участници от следните държави:

- **кандидат-членките**, следващи предприсъединителна стратегия, съгласно общите принципи, общите условия и срокове, които лежат в рамките на договорите, сключени от тези държави за техните участници в програмите на Комисията;
- **страните от западните Балкани** – при вземане на решение, което да доведе до сключване на споразумения с тези държави, осигуряващи им участие в програмите на Комисията;
- **Швейцарската федерация** - на базата на двустранен договор за включването на тази държава.

Участници в Програма „Учене през целия живот“

Програма „Учене през целия живот“ е насочена към:

- Ученици, студенти, обучители и преподаватели на възрастни;
- Учители, обучители и други ангажирани във всеки аспект на ученето през целия живот;
- Хората на пазара на труда ;
- Институции или организации, осигуряващи образователни възможности в контекста на ученето през целия живот или в рамките на някоя от секторните програми;
- Хората и организациите, отговорни за системите и политиката, отнасящи се до всеки специфичен аспект на ученето през целия живот на локално, регионално и национално ниво;

¹ Едностранни и национални проекти; многостранни проекти и мрежи

- Предприятия, социални партньори и техните организации на всички нива, включително и търговски организации, търговски индустриални камари;
- Организации, осигуряващи информация и консултации относно който и да е аспект на ученето през целия живот;
- Асоциации, работещи в областта на ученето през целия живот, включително на студенти, обучители, ученици, учители, както и асоциации на родители и асоциации, работещи в сферата на образованието на възрастни;
- Изследователски центрове и организации, ангажирани с ученето през целия живот;
- Организации с идеална цел, сдружения на доброволци, неправителствени организации.

Управление на Програма „Учене през целия живот“

С цел успешно администриране на Програмата [Европейската Комисия](#) делегира правата за администриране на [Националните агенции](#) или на [Изпълнителната агенция](#).

Ролята на Европейската комисия (Главна дирекция “Образование и култура”) е да осигури ефективно изпълнение на дейностите на Общността, инициирани в рамките на Програмата „Учене през целия живот“. В тази дейност Комисията си сътрудничи и с Комитета на Програма „Учене през целия живот“, който се състои от представители на страните членки и се оглавява от Комисията.

Административното управление на Програмата се осъществява от Комисията в тясно сътрудничество с националните власти, Националните агенции (те могат да бъдат една или повече във всяка една страна-учаотничка) и Изпълнителната агенция.

Националните власти на страните участнички в Програмата определят **Национални агенции** (една или повече във всяка една от тези държави), които координират управлението на програмните дейности на национално ниво. Националните агенции играят важна роля в практическото изпълнение на Програмата. Това се отнася в още по-голяма сила за децентрализираните дейности, за които Националните агенции отговарят за администрирането на целия проектен цикъл: разпространяват информация за дейностите на Програмата; приемат и регистрират кандидатурите; организират селекцията; сключват договори с кандидатите, успешно преминали селекцията; извършват плащанията по договорите; извършват мониторинг и консултации на финансираните проекти; приемат отчетите по тези проекти; организират дейности за разпространение и валоризация на резултатите от успешни проекти.

Изпълнителната агенцията има за цел да реализира редица инициативи на Главна дирекция “Образование и култура” към Европейската комисия, насочени към сферата на образованието и обучението, гражданското образование, младежта, аудиовизуалните продукти и културата. Дейностите, администрирани от Изпълнителната агенция, са изцяло централизирани.

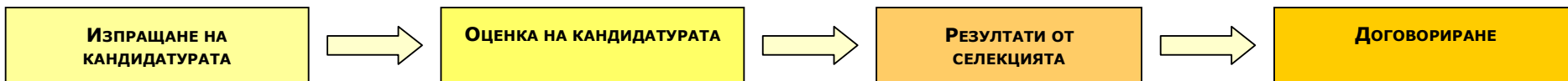
На база референтната рамка, установена от Комисията, Агенцията отговаря за изпълнението на следните задачи:

- изготвя поканите за предложения;
- организира селекция на проектите (в някои от случаите Комисията е тази, която взема решение кои проекти да бъдат финансирани);
- сключва договори със селектираните организации;
- администрира финансово проектите;
- извършва мониторинг на проектите (междинни и крайни отчети);
- дава информация и комуникира с бенефициентите;
- осъществява контрол на проектите на място

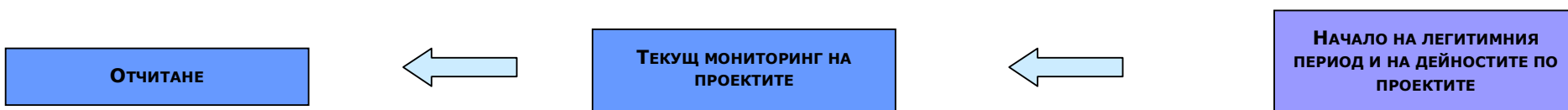
Селекционни процедури			
	ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ		ЦЕНТРАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ
	Процедура Национална агенция 1 НА1	Процедура Национална агенция 2 НА 2	Процедура Комисия - КОМ
Прилага се при: (типология на проекта)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Транснационална мобилност ❖ Двустранни и многостранни партньорства 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ „Леонардо да Винчи” – Многостранни проекти за трансфер на иновации 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Многостранни проекти и мрежи ❖ Наблюдение и анализ ❖ Оперативни грантове ❖ Едностранни и национални проекти (хоризонтална програма и програма „Жан Моне”) ❖ Съпътстващи мерки
Къде трябва да се изпрати кандидатурата²	Всяка институция партньор или индивидуален кандидат изпраща документи до Националната агенция в своята страна (за България - Център за развитие на човешките ресурси)	Институцията координатор на проекта изпраща предложението до Националната агенция в страната си (за България - Център за развитие на човешките ресурси)	Изпълнителна агенция
Основни стъпки в процедурата за селекция	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на кандидатурите според формалните критерии (<u>легитимност и право на участие</u>) и качествени критерии (<u>селекционни критерии и приоритети</u> и <u>критерии и приоритети при финансирането</u> , посочени в съответната Покана за кандидатстване) • Класиране и определяне на одобрените за финансиране кандидати на базата на бюджета за съответната дейност • Отпускане на финансирането на бенефициентите от страна на Националната агенция(НА) 	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на кандидатурите от НА според формалните критерии (<u>легитимност и право на участие</u>) и качествени критерии (<u>селекционни критерии и приоритети</u> и <u>критерии и приоритети при финансирането</u> , посочени в съответната Покана за кандидатстване) • Изпращане от Националната агенция до Комисията на списъка с предложените за финансиране проекти • Одобряване на списъка от страна на Комисията • Отпускане на финансирането на одобрените кандидати 	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на кандидатурите според формалните критерии (<u>легитимност и право на участие</u>) и качествени критерии (<u>селекционни критерии и приоритети</u> и <u>критерии и приоритети при финансирането</u>) • Одобряване на списъка с предложените за финансиране проекти • Отпускане на финансирането на одобрените кандидати

² Моля, преди да изпратите кандидатурата, да проверите в съответната Покана за кандидатстване към коя Агенция трябва да бъде изпратено предложението

Цикъл на проекта

<p>Изпращане на кандидатурата до съответната Агенция (Национална агенция или Изпълнителна агенция), съгласно избраната дейнос.</p>		<p>Оценката на предложението се извършва от външни оценители според определени във всяка Покана за кандидатстване формални и съдържателни критерии.</p>		<p>В резултат на селекцията, се съставя списък с одобрени за финансиране предложения. Всички кандидати се уведомяват писмено за резултата: одобрените получават съобщение за статуса на техния проект, а неодобрените кандидати получават информация за причините тяхната кандидатура да бъде отхвърлена, както и предложения за подобряване на предложението.</p>		<p>Одобрените кандидати получават договор за финансиране. В договора се посочва размерът на отпуснатия грант и се уточняват Финансовите правила. Обикновено плащанията по договорите се извършват на вноски.</p>
--	--	---	--	--	--	--

<p>Изпращане на междинен отчет (за някои от дейностите) На междинен етап на проекта от кандидатите се изисква да изпратят Междинен отчет, съдържащ информация за</p>		<p>Националните агенции и Европейската Комисия/Изпълнителната агенция наблюдават развитието на проекта. В този контекст, се провеждат посещения на място и Тематичен мониторинг (където</p>			<p>Периодът от време, през който могат да бъдат извършвани разходи, покрити от гранта (продължителността на легитимния период зависи от продължителността на проекта). През този период трябва да бъдат извършени и</p>
--	--	---	--	--	---

<p><i>изпълнението на проекта и извършените до момента разходи. Отчетът се разглежда и след приемането му се прави плащане на следващата вноска по проекта (където е приложимо.)</i></p>		<p><i>е приложимо).</i></p>		<p><i>дейностите по проекта.</i></p>
<p>Изпращане на финален отчет</p> <p><i>В края на договорния период кандидатите трябва да изпратят Финален отчет, съдържащ информация за изпълнението на проекта, постигнатите резултати и извършените разходи. Отчетът се разглежда и след приемането му се прави балансово/финално плащане по проекта.</i></p>				